

IV МОДУЛЬ

ӘКІМШІЛІК
ҚҰҚЫҚБҰЗУШЫЛЫҚТАР
ТУРАЛЫ СОТ ІСІН
ЖҮРГІЗУДІҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

4-сабақ Шағым қарау тәртібі

1. Тыңдаңыз және есте сақтаңыз.

кедергі
теңестірілген сот
заңды мүдделері
апелляциялық өтінішхат
бұзылған құқықтары
жан-жақты тексеру
наразылық білдіру

қалпына келтіру
шаралар қолдану
өз өкілеттіктері шегінде
шағымды қанағаттандыру
тұлғалардың бұзылған
құқықтары

2. Тыңдаңыз, жазыңыз.

Handwriting practice lines for the second task.

3. Аудармасымен сәйкестендіріңіз.

кедергі
теңестірілген сот
өз өкілеттіктері шегінде
шағымды қанағаттандыру
тұлғалардың бұзылған құқықтары
жан-жақты тексеру
заңды мүдделері
апелляциялық өтінішхат
бұзылған құқықтары
наразылық білдіру
қалпына келтіру
шаралар қолдану

всесторонняя проверка
законные интересы
приравненный суд
в пределах своих полномочий
удовлетворение жалобы
нарушенные права лиц
апелляционное ходатайство
нарушенные права
протестовать
восстановление
меры применения
препятствие

4. Үлгінің көмегімен жазыңыз.

-ға

шақыру _____
жіберу _____
жасалу _____
айту _____
сөйлеу _____
хабарлау _____

-ге

түсіндіру _____
жеткізу _____
көмектесу _____
алдыру _____
тексеру _____
берілу _____
қолдану _____

Етістік + тұйық етістік
(y) + (-ға, -ге)

Мысалы: айт + y + ға
жүгін + y + ге
қарастыр + y + ға

5. Тыңдаңыз және жазыңыз.

қәлелдергі жан-жақты _____
 материалдарды талап _____
 жасалып жатқан _____
 түсіндірмелер _____
 шағымды _____
 он тәулік ішінде _____
 шағым _____
 қаулы _____
 іс _____
 шаралар _____

6. Сәйкестендіріңіз.

шағымды	жүргізуге
қаулы	қаралуға
іс	етіп алқыруға
шаралар	қарауға
он тәулік ішінде	алуға
қәлелдергі жан-жақты	жасалуға
материалдарды талап	жеке адамға
жасалып жатқан	әрекеттерге
түсіндірмелер	тексеруге
шағым	қолдануға

7. Мәтінді тыңдаңыз. Бос орындарды толықтырыңыз.

Шағымды қарай отырып, судья немесе орган (лауазымды адам) онда жазылған қәлелдергі жан- _____, қажет болған кезде қосымша _____, тиісті лауазымды адамдардан, жеке және заңды тұлғалардан шағым _____ (әрекетсіздікке) және _____ қатысты түсіндірмелер алуға міндетті.

8. Мәтін бойынша құрыс-бұрысын анықтаңыз.

Сөйлемдер	құрыс	бұрыс
Шағымды қарай отырып, судья немесе орган (лауазымды адам) онда жазылған қәлелдергі жан-жақты тексеруге		
Қажет болған кезде қосымша материалдарды талап етіп алқырмауға		
Жеке және заңды тұлғалардан шағым жасалып жатқан әрекеттерге		
Шешімдерге қатысты түсіндірмелер алуға міндетті.		

9. Мәтінді оқыңыз.

Шағым келіп түскен күннен бастап он тәулік ішінде қаралуға жатады. Шағымды қарау мерзімі қажет болған кезде он тәулікке дейін ұзартылуы мүмкін. Тиісінше хабардар етілген (хабарланған) адамның келмеуі шағымды қарауға кедергі болмайды.

10. Мәтін бойынша толықтырыңыз.

_____ түскен күннен бастап он тәулік ішінде қаралуға жатады.

хаттама

шағым

келісімшарт

Шағымды қарау мерзімі қажет болған кезде он тәулікке дейін
_____ мүмкін.

қысқартылуы

жіберілуі

ұзартылуы

Туісінше хабардар етілген (хабарланған) адамның келмеуі шағымды
қарауға _____ болмайды.

кедергі

түрткі

мүмкін

11. Мәтінді тыңдаңыз. Бос орындарды толықтырыңыз.

Шағымды қанағаттандырудан _____ органның
(лауазымды адамның) _____ алған кезден бастап он тәулік ішінде
_____ жөніндегі мамандандырылған аудандық және оған _____
_____ жатады, оның шешіміне — _____, ал соттың
қаулысына жоғары тұрған _____ мүмкін, олардың шешімі _____
_____ жатпайды.

12. Мәтін бойынша сәйкестендіріңіз.

бас

а. сот

қаулысының

б. шағым жасалуы

әкімшілік

в. білдіруге

теңестірілген

г. тарту

сотқа

д. көшірмесі

наразылық

е. құқықбұзушылық